

eftir þangað til það var komið út fyrir, er varðbáturinn setti út bauju við það kl. 15,18. Og þar sem bæði er sannað með yfirlýsingu kærða og á annan hátt að hann hafi verið með botnvörpu í sjó allan þennan tíma verður að telja sannað að kærði hafi verið að botnvörpuveiðum á landhelgissvæðinu umrætt sinn. Hefir hann með þessu gert sig brotlegan við 1. gr. laga nr. 5 frá 18. maí 1920, og þar eð hann hefir áður með dómi lögregluréttar Reykjavíkur 9. apríl 1926 verið dæmdur fyrir brot gegn sömu lagagrein, ber að ákveða hegningu hans með hliðsjón af 3. og 5. gr. laganna sbr. einnig lög nr. 4, 11. apríl 1924 1. gr. Þykir með hliðsjón af að gullgengi kr. er nú 48.64, refsingin hæfilega ákveðin 22000 kr. sekt í Landhelgissjóð Íslands, og komi 11 mánaða einfallt fangelsi í stað sektarinnar, fáist hún eigi greidd innan 4 vikna frá lögbirtingu dóms þessa Þar eð telja má að kærði hafi ekki af ásettu ráði framið lagabrot þetta, þykir mega sleppa fangelsisrefsingu honum til handa vegna ítrekaðs brots, sem 5. gr. laga nr. 5 1920 ákveður. Ennfremur skulu öll veiðarfæri, þar með taldir dragstrengir svo og allur afli innanborðs í áðurnefndum togara vera upptækt og andvirði renna í sama sjóð. Auk þess greiði kærði allan kostnað málsins, sem orðinn er og verður.

Mánudaginn 10. febrúar 1936.

Nr. 24/1935. Protabú h/f „Sleipnis“

(Garðar Þorsteinsson)

gegn

bankastjórum Landsbanka Íslands

f. h. bankans (Pétur Magnússon).

Krafa um riftun á greiðslum samkv. gjaldþrotaskiptalögunum ekki tekin til greina og eigi heldur krafa um að greiðslunum yrði varið til lúkningar öðrum kröfum en skuldareigandi hafði kvittað.

Dómur gestaréttar Reykjavíkur 10. jan. 1935: Stefndur, Landsbanki Íslands, skal vera sýkn af öllum kröfum stefn-

andans, Sveinbjörns Jónssonar f. h. þrotabús h/f. „Sleipnis“ í máli þessu og falli málskostnaður í því niður.

Dómur hæstaréttar.

Áfrýjandi hefir gert þessar kröfur fyrir hæstarétti:

I. *Aðalkröfu* um, að greiðslu til Landsbankans á andvirði skipanna Gyllis og Gulltopps samkvæmt afsölum dags. 3. maí 1932 verði riftað, og Landsbanki Íslands verði dæmdur til að greiða þrotabúinu þá upphæð, kr. 481494. 75, með 6% ársvöxtum frá 1. apríl 1932 til greiðsludags.

II. *Varakröfu* A. um, að Landsbanki Íslands verði skyldaður með dómi til að kvitta af andvirði skipanna að fullu vixil, að upphæð kr. 325000.00, útg. 25. ágúst 1931 af Magnúsi Th. S. Blöndahl, en samþykktan af h/f „Sleipnir“ til greiðslu 25. sept. 1931, en greiða mismuninn af kaupverði skipanna, kr. 156494.75 til áfrýjanda, þó að frádregnum bankavöxtum af fyrrgreindum vixli frá gjalddaga hans til 1. apríl 1932, en að viðbættum 6% ársvöxtum af upphæð þessari frá þeim degi til greiðsludags.

Varakröfu B. um, að Landsbanki Íslands verði skyldaður með dómi til að láta andvirði skipsins Gyllis, kr. 300000.00, ganga sem greiðslu upp í fyrrnefndan 325 þús. króna vixil, sem tryggður var með fyrsta veðrétti í nefndu skipi, en að eftirstöðvar kaupverðs skipanna, kr. 181494.75, skuli ganga til hlutfallslegrar greiðslu á öðrum þeim skuldum, er h/f „Sleipnir“ stóð í við Landsbanka Íslands 1. apríl 1932.

Varakröfu C. um, að Landsbanki Íslands verði skyldaður með dómi til að láta allt andvirði, kr.

481494.75, áðurnefndra skipa ganga hlutfallslega upp í allar þær skuldir, er h/f „Sleipnir“ stóð í við Landsbankann 1. apríl 1932.

Loks krefst áfrýjandi málskostnaðar bæði fyrir undirrétti og hæstarétti eftir mati dómsins.

Af stefnda hálfu hefir verið krafizt staðfestingar á hinum áfrýjaða dómi og málskostnaðar fyrir hæstarétti eftir mati dómsins.

I. Aðalkrafan.

Af samanlögðu kaupverði togaranna Gyllis og Gulltopps áttu, samkvæmt kaupsamningunum 5. apríl 1932, kr. 490000.00 að ganga upp í skuldir h/f „Sleipnir“ við Landsbankann. Í aðalkröfu sinni í héraði gerði áfrýjandi kröfu á hendur Landsbankanum um endurgreiðslu á kr. 156494.75 af þeirri upphæð, og í varakröfu sinni í héraði gerði hann samskonar kröfu um kr. 165342.95, ef sú upphæð yrði ekki látin ganga upp í 325 þús. kr. víxilskuldina. En nú gerir áfrýjandi hér fyrir dómi kröfu um endurgreiðslu alls kaupverðs togaranna, að undanteknum þeim kr. 8505.25, er lagðar voru í sparisjóðsbók, og því líka um endurgreiðslu á þeim kr. 159657.05, er látnar voru ganga upp í hina veðtryggðu 325 þús. kr. víxilskuld. Þessi krafa um endurgreiðslu á kr. 159657.05 er ný í málinu og hefir ekki verið lögð til sátta, og verður því að visa henni frá dómi ex officio. Koma því einungis tvær fyrrnefndu upphæðirnar, kr. 156494.75 og kr. 165342.95, til álita.

Kröfu sína um endurgreiðslu upphæða þessara byggir áfrýjandi á því, að h/f „Sleipnir“ hafi ekki átt fyrir skuldum, þegar Landsbankinn tók við andvirði togaranna hjá kaupandanum, h/f Kveld-

úlfi, og með því að andvirðið hafi einungis verið látið ganga upp í skuldakröfur eins af lánardrottnum h/f „Sleipnir“, Landsbankans, þá hafi honum verið ívilnað til tjóns öðrum lánardrottnum félagsins, og ráðstöfunin því riftanleg eftir 19. gr. gjaldþrotaskiptalaganna nr. 25/1929. H/f Kveldúlfur greiddi andvirði togaranna með vixli. Í fyrstu gaf hann út svonefnda tryggingarvixla fyrir því 1. apríl 1932 og 25. maí s. á., en 2. nóv. s. á. gaf hann út hinn endanlega víxil og veðtryggingarbréf með honum. Frá síðastnefndum degi og til 16. maí 1933, er bú h/f „Sleipnir“ var tekið til gjaldþrotaskipta, eru meira en 6 mánuðir, og vantar því skilyrði til riftingar samkvæmt 19. gr. áðurnefndra laga. Og verður endurgreiðslukrafa áfrýjanda því ekki tekinn til greina.

II. Varakrafa A.

Þessi krafa er sama efnis sem aðalkrafa áfrýjanda í héraði, og hefir í sér fólgnar tvær kröfur.

a) Að 325 þús. króna vixillinn verði kvittaður til fulls með andvirði togaranna, þ. e. a. fiskverkunarstöðin Hagi verði þar með leyst úr veðböndum með því að kr. 165342.95 af andvirði togaranna verði varið til að lúka nefndri vixilskuld, sem að þessari upphæð til hvíldi framvegis á Haga, og

b) Að Landsbankinn verði dæmdur til að greiða áfrýjanda kr. 156494.75.

Um a) Oftnefnd 325 þús. króna vixilskuld var sameiginlega tryggð með veði í b/v Gylli og Haga. Landsbankinn tók ekki við peningum upp í andvirði togaranna, heldur aðeins vixli með þeirri tryggingu, er um semdi við kaupandann. Með því að kvitta alla hina veðtryggðu skuld mátti hagrur bankans því vel versna, og gat hann því ekki án

sérstaks loforðs til forráðamanna h/f „Sleipnir“ verið til þess skyldur. En því er ekki einu sinni haldið fram af áfrýjanda, að bankinn hafi nokkurt slikt loforð gefið. Honum var því heimilt að láta þann hluta hinnar veðtryggðu skuldar, sem hann gerði, standa framvegis með veði í Haga. Verður því að sýkna stefnda af þessari kröfu.

Um b) Þessa endurgreiðslukröfu sína byggir áfrýjandi hér fyrir dómi á því, að bankanum hafi verið óheimilt að ráðstafa þessum hluta af andvirði togaranna til greiðslu á ákveðnum skuldum h/f „Sleipnir“ við bankann, heldur hefði hann átt, samkvæmt kröfu skilanefndar félagsins, að láta hann ganga hlutfallslega upp í skuldir þess almennt. Það verður ekki vefengt, að eftir kaupsamningunum 5. apríl 1932, sem gerðir voru með atbeina og tilstyrk Landsbankans, áttu 490000.00 krónur af andvirði togaranna að ganga til Landsbankans til greiðslu á skuldum h/f „Sleipnir“ þar. Þó að því forráðamenn h/f. „Sleipnir“ hefðu sett bankanum bindandi fyrirmæli um ráðstöfun á andvirði togaranna til hlutfallslegrar lækkunar á öllum skuldum félagsins við bankann, þá gæti brot á þeim fyrirmælum ekki leitt af sér skyldu á hendur bankanum til að skila upphæðinni til þrotabús h/f „Sleipnir“. Verður þessi krafa því ekki tekin til greina.

Varakrafa B.

Hún felur og í sér tvær kröfur:

a) Að andvirði b/v Gyllis, kr. 300000.00, verði öllu varið til greiðslu á oftnefndum 325 þús. króna víxli, svo að veðskuldin á Haga yrði þá aðeins 25 þús. krónur, og

b) Að eftirstöðvar kaupverðs skipanna verði látnar ganga til hlutfallslegrar greiðslu á öllum þeim skuldum, sem h/f „Sleipnir“ var í við Landsbankann 1. apríl 1932.

Um a) Þessa kröfu má telja fólgni í aðalkröfu í héraði sem hið minna í hinu meira. Af þeim ástæðum, sem um varakröfu A. a) að framan greinir, var bankanum óskýlt að leysa Haga frekar úr veðböndum en hann gerði, og verður þessi krafa áfrýjanda því ekki tekin til greina.

Um b) Þessi krafa hefir ekki komið fram í héraði og hefir ekki verið lögð til sátta. Verður því að vísa henni ex officio frá dómi.

Varakrafa C.

Um þessa kröfu er eins farið og varakröfu B. b), og verður því einnig að vísa henni frá dómi ex officio.

Samkvæmt framansögðu ber því að sýkna stefnda af öllum kröfum áfrýjanda í máli þessu, að því leyti sem þær eru dæmdar að efni til.

Eftir þessum málalokum þykir rétt að dæma áfrýjanda til að greiða stefnda 600 krónur í málskostnað fyrir hæstarétti.

Því dæmist rétt vera:

Stefndi, bankastjórar Landsbankans f. h. bankans, á að vera sýkn af kröfum áfrýjanda, protabús h/f „Sleipnir“, í máli þessu. Áfrýjandi greiði stefnda 600 krónur í málskostnað fyrir hæstarétti að viðlagðri aðför að lögum.

Forsendur hins áfrýjaða dóms hljóða svo:

Með kaupsamningum dags. 5. apríl 1932 seldi fiskveiðahlutafélagið „Sleipnir“ hlutafélaginu „Kveldúlfur“ togara sína Gulltopp og Gylli með rá, reiða og öllu tilheyrandi fyrir samtals kr. 590000.00. Var kaupverð Gyllis kr. 300.000.00 og skyldi kaupandi greiða það með þeim hætti að taka að sér vixilskuld við Landsbankann. Hinsvegar var kaupverð Gulltopps kr. 290.000.00 og átti það að greiðast þannig, að kaupandi tæki að sér að greiða 100.000 króna skuld, er hvildi á skipinu með 2. veðrétti, til Ólafs Johnsen, stórkaupmanns svo og 190 þúsund króna „vixilskuld“ við Landsbankann. Segir svo í kaupsamningnum, að þegar kaupandi hafi tekið að sér skuldir þessar, skuli seljandi gefa honum afsal fyrir skipunum. Kaupandi fékk síðan afsöl fyrir togurunum 3. maí 1932 og segir í þeim, að hann hafi tekið að sér skuldir við Landsbankann samtals að upphæð kr. 490.000.00. Á togaranum Gylli hvildi, er salan fór fram, kr. 325000.00 veðskuld til Landsbankans, en skuld þessi hvildi einnig á fiskverkunarstöðinni „Hagi“, eign h/f. „Sleipnir“. Andvirði skipanna, því er til Landsbankans átti að ganga ráðstafaði bankinn þannig, að hann tók kr. 159657.05 upp í veðskuld þá, sem hvildi á togaranum Gylli og fiskverkunarstöðinni Haga, kr. 321837.70 lét hann ganga til greiðslu á ýmsum víxlum félagsins og hlaupareikningsláni, en eftirstöðvarnar kr. 8505.25 lagði bankinn inn í sérstaka sparisjóðsbók á nafn hlutafélagsins til tryggingar greiðslu nokkurra skulda, sem hugsast gat að væru sjóveðskuldir á skipunum. Voru allar skuldir þær, sem bankinn varði kaupverðinu til greiðslu á fallnar í gjaldaga, en afsölin fyrir skipunum voru útgefin 3. maí 1932 að undanteknum 6000 króna vixli, sem féll í gjalddaga 29. júní 1932. Miðar Landsbankinn uppgjör sitt á andvirði skipanna til h/f. Sleipnir við að kaupandi hafi tekið umræddar skuldir að sér gagnvart bankanum 1. apríl 1932 og hefir hann endurgreitt hlutafélaginu vexti af 6000 króna víxlinum frá þeim tíma til gjaldaga hans. Hinn 4. maí 1932 var oftnefnt fiskveiðahlutafélag tekið til skipta af skilanefnd.

Með bréfi dags. 23. nóv. 1932 tilkynnti Landsbankinn skilanefndinni hvernig andvirði skipanna hefði verið ráðstafað. Síðar var kosin ný skilanefnd í félaginu og með

bréfi til Landsbankans, dags. 24. jan. 1933, mótmælti hún ráðstöfunum bankans á andvirðinu og áskildi félaginu rétt til þess að sundurliða mótmælin síðar og leita réttar síns gagnvart bankanum út af ráðstöfununum. Hinn 16. maí 1933 var bú h/f. „Sleipnis“ tekið til gjaldþrotaskipta og var síðan ákveðið, að þrotabúið færi í mál við Landsbankann vegna framangreindra ráðstafana bankans á togaraandvirðinu. Fól þrotabúið Sveinbirni Jónssyni hrm. hér í bæn-um flutning málsins fyrir sína hönd. Hefir hann nú f. h. þrotabúsins með stefnu útgefinni 20. júní 1933 höfðað mál þetta fyrir gestaréttinum gegn Landsbanka Íslands og gert þær réttarkröfur aðallega, að stefndur verði dæmdur til þess, að kvitta af andvirði skipanna, eftirstöðvar vixils þess sem áður er getið um og tryggður var með veði í Gylli og fiskverkunarstöðinni „Hagi“, að upphæð kr. 165342,95, ásamt áföllnum og áfallandi vöxtum svo og, að stefndur verði dæmdur til að greiða þrotabúinu þá upphæð er þá verður eftir af kaupverði togaranna að frádregnum þeim kr. 8505,25, sem eins og áður er sagt voru lagðar inn í sparisjóðsbók á nafn hlutafélagsins. Til vara krefst stefnandi þess, að því er eftirstöðvar vixilsins, áðurnefndar kr. 165.342.95 snertir að stefndur verði einnig dæmdur til að greiða búinu þær. Auk áðurnefndra eftirstöðva sölu-upphæðar skipanna krefst stefnandi að stefndur verði einnig dæmdur til að greiða þrotabúinu þá vexti, er hann kann að hafa tekið á móti frá kaupanda af kaupverðinu frá söludegi þar til kaupandi gerði bankanum skil og ennfreður 6% ársvexti af þeirri upphæð frá því stefndur tók við greiðslunni til greiðsludags. Loks krefst stefnandi þess, að stefndur verði dæmdur til þess að greiða honum f. h. þrotabúsins málskostnað samkvæmt reikningi.

Fyrri lið aðalkröfunnar reisir stefnandi á því, að stjórn hlutafélagsins hafi gert ráð fyrir því við stefndan, við sölu skipanna að umrædd veðskuld á Gylli og fiskverkunarstöðinni yrði greidd fyrst og fremst af andvirði skipanna. Eftir orðalagi kaupsamningsins um Gylli, þar sem talað er um að kaupandi taki að sér, að greiða 300 þúsund króna vixilskuld til Landsbanka Íslands, þá liggja einnig næst að ætla að þar sé átt við umrædda veðskuld, enda þótt hún sé 25 þúsund krónum hærri, en kaupverð skipsins. Þá telur stefnandi það fasta venju í viðskiptalífínu að þegar

sölur fara fram, sérstaklega á fasteignum og skipum, þá taki kaupandinn fyrst og fremst að sér þær veðskuldir er á hinum seldu eignum hvila og almennt sé út frá því gengið að þessu sé svo háttað. Loks hafi það verið augsjáanlegt hagræði fyrir félagið að veðskuldin yrði greidd af andvirði Gyllis og ennfremur af andvirði Gulltopps, að svo miklu leyti sem kaupverð Gyllis ekki hrökk til, því við það hefði aðaleign félagsins fiskverkunarstöðin „Hagi“ losnað úr veðböndum, en stefnandi telur það skyldu lánardrottna almennt, að láta greiðslur frekar ganga upp í kröfur, sem að einhverju leyti eru óþægilegri eða þungbærari skuldir en aðrar, þegar sérstök fyrirmæli eru ekki fyrir hendi um það upp í hvaða kröfur greiðslurnar eiga að ganga. Staðhæfir hann að enda þótt engin tilmæli hefðu komið frá stjórn „Sleipnis“ h/f. um ráðstöfun á andvirðinu, þá hafi stefndum samkvæmt framansögðu borið skylda til (og átt að vera það ljóst að honum bæri) að greiða fyrst og fremst umrædda veðskuld af andvirði skipanna.

Síðari upphæð aðalkröfunnar og varakröfuna að því er framangreinda upphæð, kr. 165.342.95 snertir, reisir stefnandi á 19. grein gjaldþrotaskiptalaganna nr. 25 frá 1929. Heldur hann því fram, að samkvæmt lagagrein þessari séu greiðslurnar til stefnds af andvirði skipanna riftanlegar, að undantekinni þeirri greiðslu, sem látin var ganga upp í veðskuldina á Gylli. Telur hann að andvirði skipanna hafi raunverulega fyrst verið innt af hendi til stefnds hinn 21. nóv. 1932, eða tæpum sex mánuðum áður en h/f. „Sleipnir“ var úrskurðað gjaldþrota. Bendir stefnandi þessari skoðun sinni til stuðnings á það, að stefndur hafi fyrst hinn 23. nóv. 1932 sent skilagrein um ráðstöfun hans á kaupverði skipanna, og í bókum bankans séu víxlar þeir, sem greiddir hafa verið af kaupverðinu ekki taldir greiddir bankanum fyrr en 21. nóv. 1932. Þá hafi tveir bankastjórar Landsbankans með kröfulýsingu til skilanefndar í búi h/f. „Sleipnir“, dags. 27. ágúst 1932 lýst meðal annars öllum þeim kröfum, sem andvirði togaranna hafi verið látið ganga upp í, en kröfulýsingin sé full sönnun þess, að bankastjórnir hafi eigi álitnið að greiðsla á skuldum væri um garð gengin, þegar kröfulýsingin var gerð. Þá heldur stefnandi því fram, að stefndur hafi seint í septembermánuði 1932 fengið efnahagsyfirlit félagsins, en það

hafi á þeim tíma og reyndar allöngu áður verið orðið insolvent. Hafi stefndur þannig hlotið að vita það, að félagið átti ekki fyrir skuldum er greiðsla til hans fór fram, auk þess sem honum sem aðalviðskiptabanka félagsins hafi á þeim tíma átt að vera fullkunnugt um insolvens þess. Loks lýtur stefnandi svo á, að sá hluti andvirðisins sem látinn var ganga til greiðslu á óveðtryggðum skuldum h/f. Sleipnis við stefndan, hafi verið inntur af hendi með óvenjulegum gjaldeyri. Greiðslan til stefnds hafi í raun og veru farið fram með kröfu hlutafélagsins á hendur Kveldúlfi, sem kaupanda, en útilokað sé að telja slíka kröfu venjulegan gjaldeyri. Samkvæmt framansögðu telur stefnandi, að öllum skilyrðum til riftingar á umræddum greiðslum samkv. 19. gr. gjaldþrotaskiptalaganna sé fullnægt.

Stefndur hefir mótmælt öllum framangreindum kröfum stefnanda og krafizt sýknu af þeim og málskostnaðar hjá honum að skaðlausu, eða eftir mati réttarins.

Að því er fyrri lið aðalkröfu stefnanda snertir hefir stefndur mótmælt því eindregið, að stjórn hlutafélagsins eða aðrir á þess vegum hafi látið það í ljósi við hann er skipkaupin gerðust eða áður en greiðslan til hans fór fram að tilætlunin væri að 325 þúsund króna veðvixillinn yrði greiddur af andvirði skipanna, en stefndur kveður, að skipakaupin hafi verið borin undir sig og hann lagt samþykki sitt á þau. Hinsvegar heldur stefndur því fram, að stjórn Sleipnis eða þáverandi framkvæmdarstjórn félagsins hafi æst þess, að greiðslan frá Kveldúlfi, gengi frekar upp í óveðtryggðar skuldir, en umrædda veðskuld, án þess þó að tilgreina nokkrar kröfur, sem sérstaklega væri æst greiðslu á. Nú sé það viðurkennt og óvæfengd regla í islenzkum rétti, að eigi maður eða stofnun fleiri en eina kröfu á sama skuldara, og skuldari innir af hendi greiðslu án þess að kveða á um upp í hverja kröfu hún skuli ganga, þá geti kröfuhafi eftir eigin vild ráðstafað greiðslunni upp í kröfuna, sem honum sýnist. Þá hefir stefndur mótmælt því, að af orðalagi kaupsamninganna um skipin verði nokkuð ráðið um það, að andvirði skipanna hafi verið ætlað að ganga til lúkningar sérstaklega tilteknum skuldum, svo sem oftnefndri veðskuld eða öðrum. Telur hann að af framansögðu sé það ljóst, að honum hafi verið frjálst að ráðstafa þeim greiðslum, sem til hans runnu vegna

margnefndrar skipasölu, að eigin vild, og hafi því umræddur liður aðalkröfu stefnanda, sá að fá kvittaðan að fullu áðurgreindan 325 þúsund króna vixil ekki við rök að styðjast.

Stefnandi hefir ekki gegn mótmælum stefnds upplýst, að hann hafi á þeim tíma, sem hér skiptir máli, gefið stefndum nokkur fyrirmæli um það hvernig togaraandvirðinu, sem til hans rann skyldi ráðstafað. Þá lítur rétturinn svo á, að af orðalagi kaupsamninganna um skipin og afsalanna fyrir þeim, verði ekkert ráðið ákveðið í þá átt, að andvirði skipanna skyldi ganga til greiðslu á nokkrum tilteknum skuldum hlutafélagsins hjá stefndum. Þykir því verða að fallast á það hjá stefndum, að samkvæmt íslenskum rétti hafi honum, eftir því sem á stóð, verið heimilt að ráðstafa þeim hluta togaraandvirðisins sem til hans rann eftir eigin vali, upp í skuldir hlutafélagsins við bankann, enda verður sú ráðstöfun stefnds að skipta veðskuldinni (325.000 króna vixlinum) hlutfallslega niður á hinar veðsettu eignir fiskverkunarstöðina og skipið og greiða af andvirði skipanna það, sem skipsverðinu nam, að teljast bæði sanngjörn og eðlileg. Ber því samkvæmt framsögðu, að sýkna stefndan af umræddum kröfulið.

Mótmælin gegn síðari lið aðalkröfunnar og varakröfunni, reisir stefndur á því fyrst og fremst að greiðslan til hans hafi raunverulega farið fram um það leyti, sem kaupsamningarnir um skipin voru gerðir eða í síðasta lagi er afsölin fyrir skipunum hafi verið gefin út. Hann hafi fylgzt með samningnum um kaupin, þeir hafi verið bornir undir hann og hann hafi samþykkt þá, og hafi hann því, er kaupin voru fullráðin raunverulega öðlast lagalega kröfu á kaupanda skipanna h/f. Kveldúlf, fyrir þeim hluta andvirðisins sem til hans skyldi renna upp í skuldir h/f. Sleipnis. Afsölin fyrir skipunum hafi verið gefin út rúmu ári áður en félagið varð gjaldþrota og sé því rifting á greiðslunum samkvæmt 19. gr. gjaldþrotalaganna útilokuð. Telur stefndur fyrrnefnda kröfulýsingu bankans til skilanefndarinnar ekki skipta neinu máli í þessu sambandi. Tildrög hennar hafi verið þau, að á þeim tíma, sem hún var send, hafi h/f. Kveldúlfur ekki verið búinn að gera andvirði skipanna endanlega upp við bankann, og hafi því þótt rétt að lýsa öllum kröfum bankans á hendur félaginu, enda þótt

hann ætti aðganginn að Kveldúlfi fyrir kr. 490.000 upp í skuldirnar, og á þessa skoðun stefnds verður rétturinn að fallast.

Eins og áður er sagt, segir í kaupsamningnum, sem stefnandi hefir ekki mótmælt, að stefndur hafi verið viðriðinn og lagt samþykki sitt á, að kaupandi skuli greiða kaupverð skipanna með því að taka að sér vixilskuldirnar að upphæð kr. 300.000.00 og 190.000.00 við Landsbankann og þegar kaupandi hafi tekið að sér skuldir þessar eigi seljandi að gefa honum afsal fyrir skipunum. Í afsölunum fyrir skipin segir á þá leið, að þar sem kaupandi hafi tekið að sér skuldir við Landsbanka Íslands að upphæð kr. 300000.00 og kr. 190000.00 og að öðru leyti uppfyllt ákvæði kaupsamninganna, þá sé hann réttur eigandi skipanna. Þegar kaupandi fær afsal frá félaginu, með þessum ákvæðum, þá verður ekki betur séð, en stefndur hafi á þeim tíma, sem afsölin eru útgefin, verið orðinn réttur eigandi kröfunnar á hendur Kveldúlfi um þær 490 þúsund krónur af kaupverðinu sem til hans skyldi ganga samkvæmt kaupsamningnum. Hinn raunverulegi greiðsludagur þeirra skulda h/f. Sleipnis, sem kaupverðið var látið ganga upp í, verður því að teljast hafa verið í síðasta lagi 3. maí 1932, og í því sambandi skiptir ekki máli hvenær kaupandi gerði viðskipti sín vegna skipakaupanna upp við stefndan.

Hafa því umræddar riftingarkröfur stefnanda (síðari liður aðalkröfunnar og varakrafan) ekki við rök að styðjast, og verða því ekki teknar til greina.

Samkvæmt framansögðu verða þá úrslit málsins þau, að stefndur verði algerlega sýknaður af kröfum stefnanda í málinu, en eftir atvikum og öllum málavöxtum þykir rétt að málskostnaður falli niður.

Vegna margvíslegra embættisanna, hefir dómur eigi orðið kveðinn upp í máli þessu fyr en nú.
